

L'actriu i la vida

Jeanne Moreau, que protagonitza la nova pel·lícula *The Summer House*, reclama en aquesta entrevista el plaer d'envellir a poc a poc i rebutja l'obsessió per l'edat.

Seu al saló d'un hotel de Beverly Hills i té un cigarret a la boca. Quan parla, amb veu rasposa, els seus grans ulls marrons s'empeixen una mica. "Vaig fer 66 anys el mes de gener —diu Jeanne Moreau mentre somriu i arronsa les espatlles—. Què hauria de fer? Engagar-me un tret? L'edat mai no m'ha preocupat. Els qui se'n preocupen massa i s'espanten, envelleixen més ràpidament. La vida no s'acaba als trenta. Per mi, l'edat no és més que un número. Què més fa?"

Jeanne Moreau fa una llarga xuclada al cigarret i continua parlant. "A la meua última pel·lícula hi ha una gran frase, que diu així: 'Sempre havia pensat que em moriria jove, però ara ja és massa tard'". Moreau torna a somriure. En aquesta pel·lícula, que porta per nom *The Summer House*, l'actriu fa el paper d'una dona exòtica, mig britànica mig egípcia, amb moltes experiències sexuals a l'esquena. Quan arriba a un gris suburbi londinenc, Moreau salva una noia jove d'un matrimoni desastrós d'una manera ben divertida. ("Em casaré amb un home que no estima ningú —es queixa la noia en qüestió—; em pensava que jo era l'única.")

Responsabilitat envers l'obra feta. Joan Plowright també participa en aquesta pel·lícula anglesa, produïda per BBC Films i distribuïda per la Samuel Goldwyn Company. Waris Hussein n'és el director i Martin Sherman el guionista. En general, les crítiques de *The Summer House* han estat molt positives. A *The New York Times* Caryn James qualificava la pel·lícula d'encantadora i considerava l'actuació de Jeanne Moreau "extraordinària i terriblement divertida".

A més d'aparèixer en un mínim de dos films que s'estrenaran en 1994 i de tenir la intenció de dirigir la seva segona pel·lícula, Jeanne Moreau ha estat molt ocupada aquests darrers temps ajudant a seleccionar els films d'una retrospectiva seva que ha tingut lloc durant el mes de febrer al Museu d'Art Modern de Nova York.

Moreau va debutar com a directora fa una vintena d'anys amb *Lumière*, que va ser ben rebuda per la crítica. Aquesta primavera pen-

sa dirigir un film amb Carole Bouquet, un drama que tracta del matrimoni i de les relacions de parella. "Com més t'acostes a la teua pròpia mort, més responsabilitat sents per la teua obra i per tot el que has fet —explica Moreau—. La intensitat de la meua obra és... sorprenent."

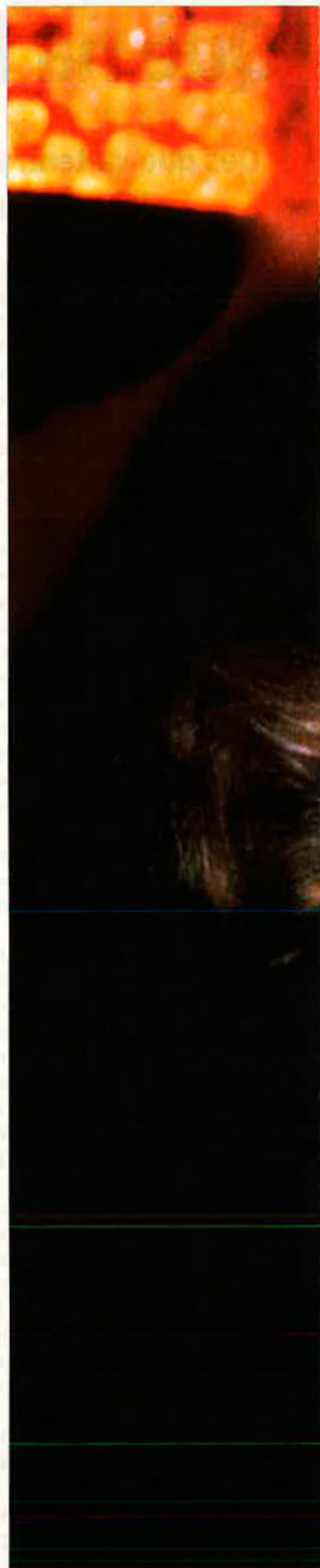
Avui dia Jeanne Moreau és una estrella internacional que ha pres part en més de noranta pel·lícules. Si va acceptar d'intervenir en *The Summer House* fou per dos motius. En primer lloc, el paper d'una dona seductora, de cabells flamejants i poc convencional, era realment un paper perfecte per a ella. "He rebutjat les convencions i la rutina tota la vida —afirma l'actriu—. Trencar les normes em fascina."

El record de la mare. Però és que també hi ha un motiu personal per a acceptar un paper en aquesta pel·lícula, britànica de repartiment i de producció. Encara que tothom consideri Jeanne Moreau plenament francesa, de fet és mig anglesa i va passar part de la infantesa a la Gran Bretanya. Sa mare, Kathleen Buckley, va anar a París per ballar en un espectacle de Josephine Baker al Folies-Bergère.

"Allà va conèixer mon pare, que era el propietari d'un local anomenat La Cloche d'Or, a Montmartre, on els artistes i els escriptors acostumaven d'anar a sopar —comenta Moreau—. Aleshores ella es va quedar embarassada i es van casar. Va deixar de ballar, però de seguida va trobar a faltar la vida dels artistes". Els pares de Jeanne Moreau es van separar quan ella encara era una nena.

Moreau explica amb veu pausada: "Amb aquesta pel·lícula vull retre un homenatge a ma mare. És difícil d'explicar. Potser és perquè em vaig fent gran. La mare va morir fa cinc anys. És molt personal. Jo me l'estimava molt. I ella em va ajudar molt, quan jo volia ser actriu —Moreau somriu i continua—. En canvi, el pare deia no, no i no. A vegades penso que els meus desigs de triomfar són producte del meu afany de convèncer mon pare que jo tenia raó."

El clàssic de François Truffaut, *Jules et Jim* (1961), que narra la dramàtica història de tres

persones enamorades, va convertir Jeanne Moreau en un símbol internacional de romanticisme, passió i alegre enemiga de les convencions. Entre els seus films més reeixits hi ha *La nit* (1962) de Michelangelo Antonioni; *Diari d'una cambrera* (1964) de Luis Bunuel; *El judici* (1963) d'Orson Welles; *Viva Maria!* (1965) de Louis Malle; i *La núvia anava de negre* (1968) de François Truffaut.

Actualment, Jeanne Moreau presideix la comissió encarregada de distribuir ajuts econòmics als directors cinematogràfics francesos. Malgrat aquest càrrec oficial, Moreau considera que és una mica absurda l'actitud francesa de desconfiança a la cultura nord-americana, compartida per gran part d'Europa. Aquesta va ser una de les qüestions centrals que van quedar sense resoldre en el recent acord econòmic entre els Estats Units i Europa. "Ningú no força el públic europeu a veure pel·lícules americanes —afirma Moreau—. Quan jo vaig a veure una pel·lícula americana, en surto satisfeta. Fins i tot amb films de segona categoria. Són plens d'energia i d'ofici, i si els europeus tenim alguna debilitat, és certament l'excés d'autocompassió."

A un nivell més personal, Moreau deixa clar que li molesta l'obsessió que hi ha als Estats Units per l'edat, una obsessió que probablement és més marcada que no a Europa. La cirurgia estètica no és per a ella: "Has de tenir altres interessos en la vida, a part la teva pròpia cara i el teu passat. Jo miro de veure l'envelliment com un privilegi. A mesura que em faig gran, puc fer tot el que vull. A més, em dona la llibertat de parlar sense embuts i de dir les coses pel seu nom."

"La majoria de dones no accepten bé el fet de fer-se grans; no solament les actrius. A mi, l'únic que em preocupa és de mantenir-me viva i de poder-me ocupar de la meua vida. Es a dir, sóc una actriu, però també sóc una dona. L'actriu manté la dona i la dona manté l'actriu. El que dona sentit a la meua vida és poder dir: Vigila, no et deixis atrapar per les expectatives que la gent té de tu. Limita't a fer la teua vida."

Jeanne Moreau s'ha casat dues vegades. Abans de fer els vint anys va estar casada durant poc temps amb un escriptor, Jean-Louis Richard. Van tenir un fill, Jérôme Richard, que actualment és un pintor establert a Los Angeles. Moreau passa sovint les vacances amb el fill i manté una bona relació amb el primer marit. En 1977 es va casar amb el director nord-americà William Friedkin. El matrimoni va durar dos anys i la parella va viure a Nova York i Los Angeles. Li agradaven aquestes ciutats, a Jeanne Moreau? L'actriu s'arronsa d'espatlles: "La pregunta no és si m'agraden o em desagraden Nova York i Los Angeles. La pregunta és si m'agrada el matrimoni."

Jeanne Moreau. El fet de ser actriu ha marcat la seva vida, però mai no ho ha significat tot per a ella.

Actualment, Jeanne Moreau viu a París. Però, prescindint de la seva fallida experiència matrimonial, l'actriu adora els Estats Units i no suporta els europeus que en parlen amb menyspreu. "Quan sento que els europeus parlen dels *americans*, jo els dic: 'No en sabeu res, dels *americans*'. És un país increïble, potser per causa dels seus orígens. És com una terra santa, un nou Jerusalem. Cada cop que camino pels carrers de Boston, Baltimore, Washington o Nova York, m'emociono. Tot-hom és tan... diferent. Tot s'hi barreja."

Fent una mirada enrere, Jeanne Moreau afirma que el fet de ser actriu ha marcat completament la seva vida, però que mai no ho ha significat tot per a ella. Moreau explica que sempre s'ha sentit més compromesa amb la vida personal que no pas amb la carrera: "Jo podria viure sense actuar. Fins i tot si això significués guanyar menys diners. Visc la vida a un ritme molt personal. A vegades, els meus problemes principals no tenen res a veure amb la meua condició d'actriu. Jo he rebut el do de poder ser actriu i n'estic agraïda i en gaudeixo. Però no és el punt central de la meua vida. Mai no ho ha estat."

Bernard Weinraub

©The New York Times-EL TEMPS

Traducció: Martí Estruch

Tens el VIH/SIDA?

Tens cap ésser estimat afectat pel VIH/SIDA?

actua és una associació de persones que vivim amb el VIH/SIDA, que presta serveis gratuïts de:

- Informació i prevenció.
- Suport emocional.
- Grups d'ajuda mútua.
- Programa específic per a dones.
- Grups d'encontre per a afectats, familiars i amics.
- Línia Positiva (telèfon de suport emocional per a persones seropositives atès per seropositius/ves).
- Servei d'assistència a domicili a persones malaltes (SIAD).
- Voluntariat.

actua: 93 418 50 00
Línia Positiva: 93 418 18 18